

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Ivetou Postulkovou ve věci

žalobce: Y. V., narozený dne X, občan X
zdržující se na území republiky na adrese X
zastoupený JUDr. Veronikou Pupalovou, advokátkou
sídlem Májová 606/35, 350 02 Cheb

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu ze dne 16. 1. 2026 žalobci pro nepřijatelnost, evidované pod sp. zn. OAM-0210377/DO-2026,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce, občan Ukrajiny, dne 16. 1. 2026 požádal v České republice o dočasnou ochranu podle zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invází vojsk Ruské federace (lex Ukrajina) (dále též „*Lex Ukrajina*“). Jeho žádost žalovaný označil za nepřijatelnou.
2. Žalobce se podanou žalobou domáhá vydání rozsudku, kterým by soud konstatoval, že zásah žalovaného spočívající v tom, že mu dne 16. 1. 2026 vrátil žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Zároveň požaduje, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování jeho práv, a přikázal mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti. Žalobce má za to, že podmínky pro její udělení splňuje. Nesouhlasí s prohlášením žalovaného učiněného

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

ve smyslu § 3 odst. 3 Lex Ukrajina, považuje jej rozporné s ustálenou judikaturou Soudního dvora Evropské unie (dále též „SDEU“). Žalobce konstatuje, že ve svém cestovním pasu má staré polské pracovní vízum udělené mu již dne 23. 12. 2021 s platností do 20. 12. 2022, které mu bylo podle polské právní úpravy opakovaně prodlužováno proti jeho vůli. Žalobce se rozhodl žít v ČR, proto dne 16. 1. 2026 podal žádost žalovanému a předpokládal, že zde bude mít v ČR pobyt. Žádost mu však byla vyhodnocena jako nepřijatelná, ačkoli podle žalobce měla být přijata a následně přezkoumána, jelikož mu nikdy dočasná ochrana udělena nebyla. Žalobce poukázal na četnou judikaturu.

3. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě ji navrhl jako nedůvodnou zamítnout. Uvedl, že žádost žalobce je nepřijatelná z důvodů podle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina, žalobce se totiž ke dni 24. 2. 2022 se nenacházel na území Ukrajiny. Z jeho cestovního dokladu č. X vyplývá, že Polskou republikou bylo žalobci uděleno dlouhodobé vízum č. X platné od 23. 12. 2021 do 20. 12. 2022, s dobou pobytu 180 dnů, počet vstupů „MULT“. Podle otisku přechodových razítek v pasu je patrné, že žalobce vstoupil na území schengenského prostoru přes Maďarskou republiku dne 22. 1. 2022 a na území Schengenského prostoru je dosud, neopustil jej. Žalobce odešel z Ukrajiny nikoli v důsledku probíhajícího ozbrojeného konfliktu, ale již dříve a z jiných důvodů. Z cestovního pasu vyplývá, že ode dne 22. 1. 2022 nepobýval na Ukrajině, nebyl tam ani ke dni 24. 2. 2022. Není tudíž osobou, jež má na udělení dočasné ochrany nárok. Od uvedené doby žalobce neměl na Ukrajině těžiště svých zájmů. Do ČR přicestoval z Polska, kde dříve pobýval, ale nebyl osobou vysídlenou z Ukrajiny.
4. Žalobce na písemné vyjádření žalovaného k žalobě nereagoval.
5. Městský soud v Praze v souladu s § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“), přezkoumal popsany skutkový děj. O věci rozhodl bez jednání, jelikož s takovým postupem žalovaný výslovně souhlasil a žalobce nevyjádřil nesouhlas rozhodnutím věci bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.), souhlasil tudíž konkludentně. Podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, který žalobce u žalovaného podal, a který mu žalovaný vrátil. Obsah tohoto dokumentu je oběma účastníkům řízení z povahy věci dobře znám, nespoují jej a posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky. Soud dále vycházel i z kopie cestovního pasu žalobce, v něm udělené polské vízum z předmětné doby žalobce též nespouje, naopak jej zmiňuje.
6. Soud konstatuje, že žaloba je přípustná. Vyplývá to ze závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 3. 4. 2025 č. j. 1 Azs 174/2024-42 i rozsudku SDEU ze dne 27. 2. 2025 C-753/23, ve věci *Krasiliva*.
7. Soud připomíná, že řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu podle § 82 a násl. s. ř. s. je postaveno na principu, že je to žalobce, kdo s ohledem na dispoziční zásadu soudu předkládá konkrétní důvody, pro které považuje žalobou napadený postup za nezákonný. Obsah a kvalita žaloby v zásadě předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu. Není přitom úlohou soudu, aby za žalobce žalobní argumentaci dotvářel. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, přebíral by roli advokáta jedné ze stran (viz rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010 č. j. 4 As 3/2008-78, a přímo ve vztahu k žalobě na ochranu před nezákonným zásahem pak rozsudek NSS ze dne 10. 12. 2024 č. j. 1 Ads 161/2024-59, bod 38).

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

8. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (viz rozsudek NSS z 17. 3. 2008 č. j. 2 Aps 1/2005-65).
9. K důvodu podle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina soud konstatuje, že žalobce v žalobě letmo zpochybnil odmítnutí jeho žádosti o dočasnou ochranu podle tohoto důvodu [§ 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina], jeho námitky zůstaly v obecné rovině. Podle soudu žalobce k tomuto důvodu dostatečně nevzal v potaz, že žalovaný jeho žádost zamítl proto, že žalobce v cestovním pase č. X platném ode dne 6. 5. 2019 do dne 6. 5. 2029 má Polskou republikou vylepený vízový štítek č. X platný od 23. 12. 2021 do 20. 12. 2022, s dobou pobytu 180 dnů, počet vstupů „MULT“ a toto vízum i realizoval, jelikož mu odpovídá vstupní razítko v pasu, podle kterého žalobce přicestoval do schengenského prostoru dne 22. 1. 2022 a dosud z něj nevycestoval.
10. Soud žalobci uvedené vyjádření žalovaného zaslal, žalobce na něj nereagoval. S ohledem na uvedené soud proto v míře obecnosti odpovídající argumentaci žalobce přezkoumal zákonnost důvodu podle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina, pro který žalovaný přijetí jeho žádosti odepřel a tuto mu pro nepřijatelnost vrátil.
11. Podle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina je žádost nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, který není uveden v § 3 Lex Ukrajina. V § 3 Lex Ukrajina jsou vymezeny osoby, na něž se zákon Lex Ukrajina vztahuje. Podle § 3 odst. 1 Lex Ukrajina uděluje žalovaný dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje prováděcí rozhodnutí Rady 2022/382¹.
12. V prováděcím rozhodnutí Rady 2022/382, jež aktivovalo stav hromadného přílivu osob, jak jej předpokládá směrnice o dočasné ochraně², jsou takové osoby vymezeny zejména jako ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. únorem 2022, kteří byli z Ukrajiny vysídleni dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil [čl. 2 odst. 1 písm. a)].
13. Pro přiznání postavení osoby oprávněné podle § 3 Lex Ukrajina je tak zapotřebí kumulativního splnění podmínky (i) pobytu na Ukrajině před 24. 2. 2022 a (ii) vysídlení z Ukrajiny dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil.
14. Žalovaný měl za to, že žalobce nesplnil již první podmínku, a to podmínku existence pobytu na Ukrajině přede dnem 24. 2. 2022. Žalobce přitom sám v žádosti o dočasnou ochranu uvedl, že k tomuto dni pobýval v Polsku, tedy mimo území Ukrajiny. Okolnost pobytu v rozhodný den mimo území Ukrajiny žalobce tudíž nesporuje.

¹ Rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana, kterými je Česká republika vázána

² Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími

15. Ze skutečnosti, že žalobce disponoval platným vízem v jiné zemi, v daném případě v Polsku, jistě nelze mechanicky dovodit nepřijatelnost žádosti. Žadatel o dočasnou ochranu by ovšem měl na Ukrajině přede dnem 24. 2. 2022 dlouhodobě pobývat, tzn. žít tam, mít tam bydliště i těžiště svých zájmů (viz např. rozsudek Městského soudu v Praze z 17. 8. 2023 č. j. 18 A 54/2023-32). Soud má za to, že žalobce v žalobě nepředložil žádné konkrétní argumenty brojící proti závěru žalovaného o neexistenci splnění podmínky „*pobývání na území Ukrajiny*“ přede dnem 24. 2. 2022. V souladu s dispoziční zásadou je přitom na žalobci, který by měl uvádět alespoň minimální tvrzení o těžišti jeho životních zájmů.
16. Z uvedeného vyplývá, že žalobce na Ukrajině před rozhodným datem již dlouhodobě nepobýval, ani nebyl z ní vysídlen v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil.
17. Tvrzení žalobce, že polské vízum mu bylo proti jeho vůli prodlužováno, soud považuje za ryze účelové.
18. Žalobce měl tudíž nejpozději v návaznosti na písemné vyjádření žalovaného, které mu soud zaslal, doložit svá tvrzení ohledně těžiště zájmů k rozhodnému datu 24. 2. 2022, přitom podle jeho cestovního pasu je zřejmé, že žalobce v schengenském prostoru žalobce stále pobývá a doposud z něj nevycestoval. Cestovní pas žalobce kromě zmiňovaného razítka totiž neobsahuje jiné razítko pozdějšího data, z něhož by vyplývalo, že by území schengenského prostoru žalobce po dni 22. 1. 2022 opustil.
19. Pokud žalobce zůstal nečinným k argumentaci žalovaného, není úlohou soudu za něj nyní domýšlet důvody, pro které měl žalovaný tehdy přijmout jeho žádost o dočasnou ochranu z uvedeného důvodu.
20. Postup žalovaného při odmítnutí přijetí žádosti o udělení dočasné ochrany [§ 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina] soud na základě shora uvedeného neshledal nezákonným. Judikatura, na kterou žalobce poukázal, není k uvedenému důvodu příhodná.
21. Postup žalovaného při odmítnutí přijetí žádosti žalobce o udělení dočasné ochrany [podle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina] tak soud neshledal nezákonným.
22. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha dne 14. dubna 2026

Mgr. Iveta Postulková v. r.
samosoudkyně